

**ACTUALISERENDE
ECOLOGISCHE QUICKSCAN
INCLUSIEF VISINVENTARISATIE
HAZERSVELD
TE HAZERSWOUDE-DORP**

M I L I E U B E H E E R

**ACTUALISERENDE
ECOLOGISCHE QUICKSCAN
INCLUSIEF VISINVENTARISATIE
HAZERSVELD
TE HAZERSWOUDE-DORP**

Colofon

Opdrachtgever: Mees Ruimte & Milieu
De heer I. Dias
Postbus 854
2700 AW Zoetermeer

Adviesbureau: VanderHelm Milieubeheer B.V.
Nobelsingel 2
2652 XA Berkel en Rodenrijs
010 -249 24 60
info@vdhelm.nl www.vdhelm.nl

Projectfoto's: Dhr. A.W.M. Loeve

© VanderHelm Milieubeheer B.V. / Mees Ruimte & Milieu

Projectcode: MEHA150948

Verantwoording	Status / versie	Definitief
	Datum	2 oktober 2015
Auteur	Dhr. ing. A.W.M. Loeve	
Kwaliteitscontrole	Mevr. ing. K.E. Orië-Vreugdenhil	
Vrijgave	Dhr. ing. A.A. Heijboer	

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	4
1.1 AANLEIDING	4
1.2 DOELSTELLING	4
1.3 DESKUNDIGHEID	4
1.4 VOLLEDIGHEID ONDERZOEK	4
1.5 KWALITEITSBORGING.....	5
1.6 VERANTWOORDING	5
2. PROJECTGEBIED	6
2.1 HUIDIGE SITUATIE	6
2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE EN WERKZAAMHEDEN	6
3. WERKWIJZE	7
3.1 BUREAUONDERZOEK	8
3.2 VELDONDERZOEK	8
4. ONDERZOEKSRÉSULTATEN	10
4.1 BESCHERMDE GEBIEDEN	10
4.2 FLORA EN FAUNA.....	11
5. TOETSING AAN WETGEVING	15
5.1 BESCHERMDE GEBIEDEN	15
5.2 FLORA- EN FAUNA	17
6. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	19
6.1 CONCLUSIES	19
6.2 AANBEVELINGEN	19
REFERENTIELIJST	21

BIJLAGEN

1. REGIONALE LIGGING PROJECTGEBIED
2. WETTELIJKE EN BESTUURLIJKE KADERS NATUURBESCHERMING
3. FOTO'S TER PLAATSE

1. INLEIDING

VanderHelm Milieubeheer B.V. te Berkel en Rodenrijs heeft van Mees Ruimte & Milieu, opdracht gekregen voor het uitvoeren van een ecologische quickscan ter plaatse van het Hazersveld te Hazerswoude-Dorp.

1.1 AANLEIDING

Aanleiding tot deze ecologische quickscan zijn de bestaande natuurwetgeving en de voorgenomen werkzaamheden binnen het projectgebied, waarvoor een bestemmingsplan wijziging is aangevraagd.

De ecologische quickscan is uitgevoerd in het kader van een partiële herziening. De partiële herziening gaat over een stedenbouwkundige wijziging die er niet voor zorgt dat het totaal aantal geplande woningen toeneemt. Binnen de plangrens van de partiële herziening worden feitelijk maar twee vrijstaande woningen mogelijk gemaakt. De overige wijzigen betreffen de achtertuinen van vrije kavels (die nu als groen bestemd zijn) en het erf behorende bij het appartementencomplex dat nu de bestemming groen en verkeer heeft. De verkeersaantrekkende werking ten gevolge van de partiële herziening heeft dus alleen betrekking op twee woningen. Het volledige woningbouwplan behelst maximaal 210 woningen, waarvan er al 52 gerealiseerd zijn (fase 1).

Daarnaast is het eerder ecologisch onderzoek verlopen en er is een toetsing gedaan door omgevingsdienst West-Holland, welke heeft beoordeeld of de ecologische beargumentatie van het concept bestemmingsplan voldeed.

Door de werkzaamheden kunnen (beschermde) flora- en faunasoorten worden benadeeld, beschadigd of gedood. Ook kunnen beschermde natuurgebieden worden aangetast. Hierdoor is er bij uitvoering van de werkzaamheden kans op overtreding van de Flora- en faunawet en/of de Natuurbeschermingswet 1998. Om conform de bestaande natuurwetgeving te werken dient inzicht te worden verkregen in de aanwezigheid van beschermde soorten en natuurgebieden. Hierbij dient te worden onderzocht of aanwezige beschermde habitats en (beschermde) flora en faunasoorten nadelig worden beïnvloed door de werkzaamheden.

1.2 DOELSTELLING

Doel van deze actualiserende ecologische quickscan is meerledig, namelijk:

- het verkrijgen van inzicht betreffende de aanwezigheid van beschermde natuurgebieden in of nabij het projectgebied en het verkrijgen van inzicht in de effecten van de werkzaamheden op de eventueel aanwezige beschermde natuurgebieden;
- het verkrijgen van inzicht betreffende de aanwezigheid van beschermde flora- en faunasoorten in of nabij het projectgebied en het verkrijgen van inzicht in de effecten van de werkzaamheden op de eventueel aanwezige beschermde soorten, alsmede het volledig in kaart brengen van de aanwezige vissoorten in het projectgebied;
- het actualiseren van de ecologische quickscan uit 2007, alsmede het meenemen van de beoordeling van omgevingsdienst West-Holland.

1.3 DESKUNDIGHEID

De ecologen van VanderHelm Milieubeheer B.V. voldoen aan ten minste één van de door het Ministerie van Economische Zaken, zie box 1 op de volgende pagina, genoemde voorwaarden en zijn daarmee gekwalificeerd als deskundige.

1.4 VOLLEDIGHEID ONDERZOEK

De ecologische quickscan betreft een onderzoek naar de aanwezige beschermde habitats en beschermde flora en fauna ter plaatse van het projectgebied. Het onderzoek is gebaseerd op een bureaustudie en een éénmalig veldbezoek. Voor een volledige inventarisatie van alle aanwezige flora en fauna ter plaatse van het projectgebied dient een inventarisatie over een langere periode te worden uitgevoerd.

De visinventarisatie is een volledig onderzoek naar het voorkomen van beschermde vissoorten. Aan de hand van de visinventarisatie kunnen beschermde soorten worden vastgesteld, dan wel worden uitgesloten.

Box 1: Deskundigheid (Bron: Ministerie van Economische Zaken)

Het Ministerie van Economische Zaken verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dienen te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals de Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of soortenbescherming.

1.5 KWALITEITSBORGING

VanderHelm Milieubeheer B.V. is lid van het 'Netwerk Groene Bureaus (NGB) - Brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging'. De werkzaamheden die door VanderHelm Milieubeheer B.V. worden uitgevoerd, zijn gebaseerd op het door de NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010).

VanderHelm Milieubeheer B.V. is VCA** (versie 2008/05) gecertificeerd.

Onderhavig project is uitgevoerd in overeenstemming met het kwaliteitssysteem van VanderHelm Milieubeheer B.V. Dit kwaliteitssysteem is door Lloyd's Register Quality Assurance gecertificeerd conform de norm ISO 9001:2008.

1.6 VERANTWOORDING

VanderHelm Milieubeheer B.V. is een onafhankelijk adviesbureau en verklaart hierbij geen financiële of juridische belangen te hebben bij de uitkomst van het gevoerde onderzoek.

2. PROJECTGEBIED

2.1 HUIDIGE SITUATIE

Het projectgebied is gelegen aan de zuidkant van Hazerswoude-Dorp, ten westen van de N209. Het projectgebied bestaat uit voormalig agrarisch grasland dat reeds voorbelast is. Op de voorbelaste ondergrond is vervolgens een ruige kruidenrijke vegetatie ontstaan. Het gebied wordt omringd door watergangen, waarvan er één het projectgebied doorkruist. De omgeving van het projectgebied bestaat uit een begraafplaats aan de oostzijde, akkerland ten zuiden en westen, en Hazerswoude-Dorp ten noorden van het projectgebied.

De precieze begrenzing van het projectgebied wordt weergegeven in afbeelding 1 en voor de regionale ligging wordt verwezen naar bijlage 1. Voor een fotografische weergave van het projectgebied wordt verwezen naar bijlage 3.

Tabel 1: Gegevens projectgebied

Projectgebied:	Hazersveld
Straat:	N209
Plaats:	Hazerswoude-Dorp
Gemeente:	Alphen aan den Rijn
Provincie:	Zuid-Holland
Kilometerhok (Rijksdriehoekskoördinaten):	X: 99, Y: 455

Afbeelding 1: Globale begrenzing projectgebied met een rode lijn (Bron: Bingmaps)

2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE EN WERKZAAMHEDEN

Het gebied zoals weergegeven in afbeelding 1 wordt ontwikkeld ten behoeve van het realiseren van maximaal 210 woningen in de vorm van rijwoningen en appartementencomplexen. Het gebied is reeds voorbelast en fase 1 (het realiseren van 52 woningen) is reeds gerealiseerd. Daarnaast zullen enkele watergangen worden gedempt. De exacte planning van de werkzaamheden is tijdens de uitvoering van het ecologisch onderzoek onbekend.

De ecologische quickscan is uitgevoerd in het kader van een partiële herziening. De partiële herziening gaat over een stedenbouwkundige wijziging die er niet voor zorgt dat het totaal aantal geplande woningen toeneemt. Binnen de plangrens van de partiële herziening worden feitelijk maar twee vrijstaande woningen mogelijk gemaakt. De overige wijzigingen betreffen de achtertuinen van vrije kavels (die nu als groen bestemd zijn) en het erf behorende bij het appartementencomplex dat nu de bestemming groen en verkeer heeft. De verkeersaantrekkende werking ten gevolge van de partiële herziening heeft dus alleen betrekking op twee woningen.

In het kader van de NB-wet is de toetsing in dit rapport dan ook gebaseerd op het aanbrengen van 2 woningen, omdat de overige 210 woningen al zijn meegenomen in de eerdere beoordeling door de omgevingsdienst. In hoeverre er destijds rekening is gehouden met stikstofbeoordelingen in het kader van de NB-wet is bij VanderHelm Milieubeheer B.V. niet nader bekend.

3. WERKWIJZE

Het onderzoek is gebaseerd op de ethische code van het Netwerk Groene Bureaus - Branchevereniging voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging (juni 2008 en februari 2010). Ten behoeve van het onderzoek zijn een bureaustudie en een veldonderzoek uitgevoerd.

3.1 BUREAUONDERZOEK

Aan de hand van gegevens van de provincie Zuid-Holland en van het Ministerie van Economische Zaken is bepaald of er Beschermde natuurgebieden aanwezig zijn in of nabij het projectgebied en wat de instandhoudingsdoelstellingen van die gebieden zijn. Op basis van gegevens van de provincie Zuid-Holland is bepaald of er gebieden van Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur) aanwezig zijn in of nabij het projectgebied.

Om te bepalen welke soorten mogelijk aanwezig zijn in het projectgebied zijn verscheidene verspreidingsatlassen, verspreidingskaarten en jaarverslagen geraadpleegd. De informatie uit deze atlassen is niet altijd actueel en veelal op uurhok weergegeven (5 x 5 km). Hierdoor kunnen deze gegevens voor het projectgebied enkel als richtlijn worden toegepast en tijdens het veldbezoek worden getoetst.

Daarnaast is er door Bureau Waardenburg B.V. in 2007 een quickscan uitgevoerd, welke is meegenomen in de bureaustudie. Op basis van deze quickscan en de ingediende aanvraag t.b.v. het bestemmingsplan, zijn er door de omgevingsdienst in 2015 verschillende opmerkingen geweest, in het kader van missende ecologische zaken. In onderhavige quickscan wordt hier aandacht aan besteed.

3.2 VELDONDERZOEK

Er is één veldbezoek uitgevoerd. Middels dit veldbezoek is voor alle in de omgeving voorkomende beschermde soorten bepaald of deze in het projectgebied aanwezig zijn of op basis van het biotoop aanwezig kunnen zijn. Er is een algemene beoordeling gemaakt ten aanzien van de geschiktheid van het gebied voor de diverse beschermde soorten en soortgroepen. De veldinventarisatie is uitgevoerd door een deskundig ecoloog van VanderHelm Milieubeheer B.V.

De tabellen 2 en 3 bevatten respectievelijk de gegevens van het uitgevoerde veldbezoek en de weersgesteldheid.

Tabel 2: Uitgevoerd veldbezoek

Datum	Activiteit	Soortgroep	Tijdstip (vanaf)	Uitvoerende(n)
10-07-2015	Veldbezoek	Flora Vogels Vleermuizen Vissen Amfibieën Grondgebonden zoogdieren Reptielen Schelpdieren	12.00 uur	F. V. van der Lans A.W.M. Loeve

Tabel 3: Weersomstandigheden*

Datum	Temperatuur (°C)		Overheersende windrichting -kracht (Bft)	Bewolking	Neerslag (mm)
	Min.	Max.			
10-07-2015	8,4	22,7	Z 2	Licht bewolkt	0,0

* Weersomstandigheden ter plaatse van weerstation Rotterdam (bron: KNMI)

3.3 VISINVENTARISATIE

De aanwezigheid van de verwachte beschermde vissoorten is met behulp van een draagbaar elektrisch visapparaat (FUUT) en een fijnmazig steeknet vastgesteld of uitgesloten. Door inzet van een draagbaar elektrisch visapparaat (FUUT) is in een korte tijd een groot gebied bevist. Het vissen met behulp van een elektrisch draagbaar visapparaat is in verband met veiligheid van onze ecologische medewerkers in een team van twee personen uitgevoerd. Eén persoon vist met de FUUT, de andere met een fijnmazig steeknet. Het fijnmazige steeknet is effectiever op plekken met veel watervegetatie en/of troebel water. Door de combinatie van diverse vismethoden zijn alle delen van het projectgebied effectief geïnventariseerd. Alle gevangen vissen zijn gedetermineerd, genoteerd en teruggezet in dezelfde watergang.

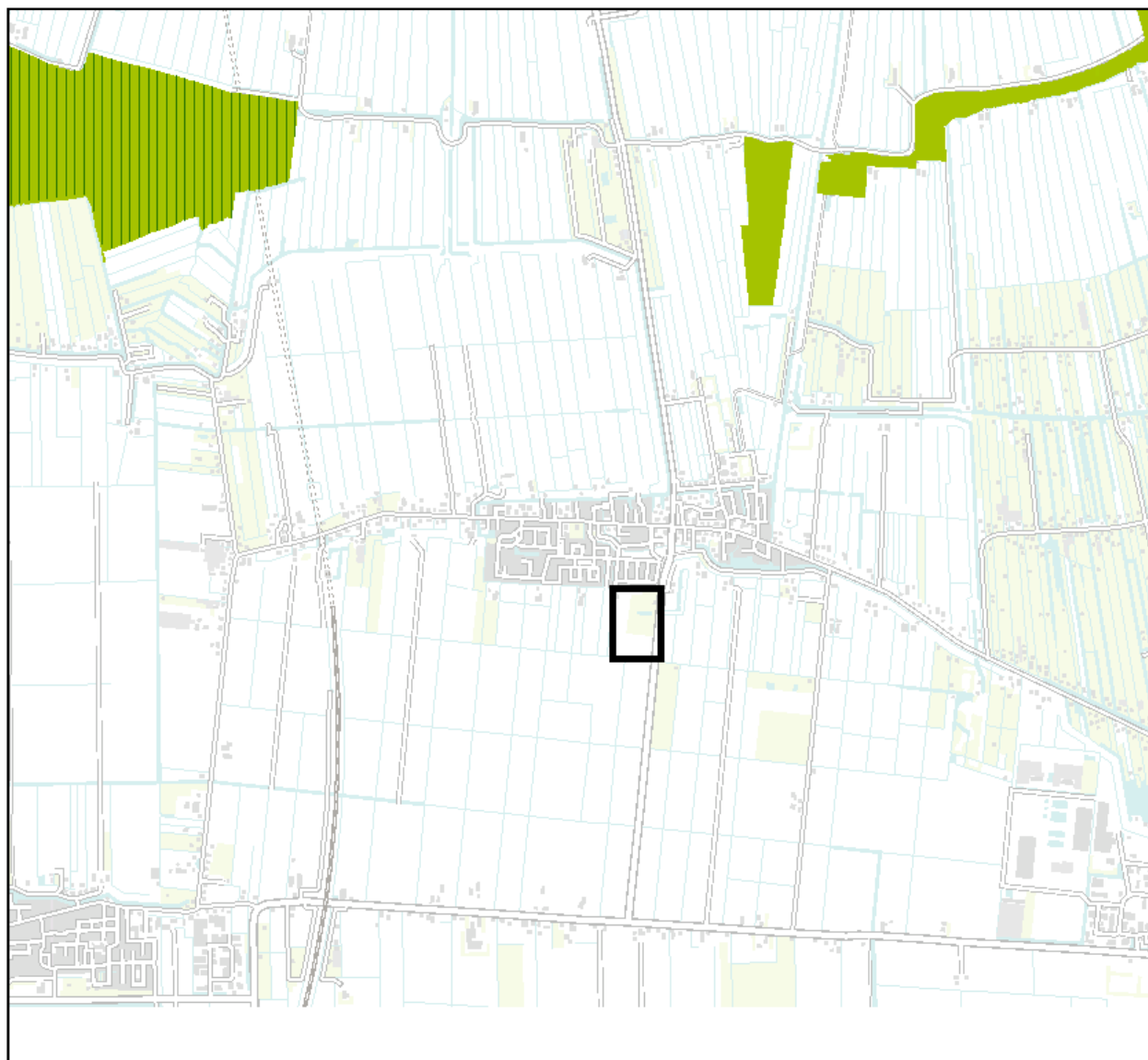
4. ONDERZOEKSRISULTATEN

4.1 BESCHERMDE GEBIEDEN

Het projectgebied is niet in een beschermd natuurgebied volgens de Natuurbeschermingswet 1998 gelegen. Wel bevinden zich binnen een straal van 15 kilometer enkele Natura 2000 gebieden. Het dichtstbijzijnde beschermde natuurgebied is De Wilck en bevindt zich op 2 kilometer ten noordwesten van het projectgebied. Daarnaast bevindt het beschermde gebied de Nieuwkoopse plassen zich circa 13 kilometer ten noordoosten van het projectgebied.

Het projectgebied ligt niet in een gebied van Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur). Wel bevinden zich binnen een straal van drie kilometer om het projectgebied enkele NNN-gebieden. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied is het Spookverlaat en bevindt zich op circa 1,5 kilometer ten noordoosten van het projectgebied.

Daarnaast is het plangebied niet gelegen in belangrijk weidevogelgebied, het plangebied is geen gebied uit de strategische reservering natuur. Er zijn in het plangebied geen karakteristieke landschapselementen aanwezig.

 Projectgebied

Afbeelding 2: Projectgebied in relatie tot de beschermd natuurgebieden en NNN-gebieden. De gearceerde delen zijn beschermd natuurgebied en de gekleurde delen zijn onderdeel van de NNN.

4.2 FLORA EN FAUNA

In § 4.2.1 is weergegeven welke soorten worden verwacht op basis van de bureaustudie en in § 4.2.2 is weergegeven of deze soorten ook worden verwacht op basis van het veldbezoek of al zijn aangetroffen tijdens het veldbezoek.

4.2.1 BUREAUONDERZOEK

De in tabel 4 weergegeven soorten worden verwacht op basis van het bureauonderzoek.

Tabel 4: Verwachte beschermde flora- en faunasoorten in het projectgebied op basis van het bureauonderzoek.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Beschermde status Flora- en faunawet	Bron*
Vaatplanten	Dotterbloem	<i>Caltha palustris</i>	Tabel 1	2, 3, 4
	Zwanenbloem	<i>Butomus umbellatus</i>	Tabel 1	2, 3
	Grote kaardenbol	<i>Dipsacus fullonum</i>	Tabel 1	2, 3
Vogels	Oeverwaluw	<i>Riparia riparia</i>	Vogels, categorie 5	1,2,3
	Diverse soorten met niet jaarrond beschermde nesten	Aves	Vogels	1, 2, 3
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Tabel 3, IV HR	2,3,4
	Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	Tabel 3, IV HR	2,3
	Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>	Tabel 3, IV HR	2,3
	Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	Tabel 3, IV HR	2,3,4
Grondgebonden zoogdieren	Rosse woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>	Tabel 1	1, 2
	Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	Tabel 1	1, 2,4
	Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	Tabel 1	1, 2
	Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Tabel 1	1, 2
	Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	Tabel 1	1, 2
	Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>	Tabel 1	1, 2
	Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	Tabel 1	1, 2
	Huispitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	Tabel 1	1, 2
	Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	Tabel 1	1, 2
	Mol	<i>Talpa europaea</i>	Tabel 1	1, 2, 4
	Bunzing	<i>Mustella putorius</i>	Tabel 1	1, 2
	Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Tabel 1	1, 2
	Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Tabel 1	1, 2
	Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Tabel 1	1, 2
	Haas	<i>Lepus europeus</i>	Tabel 1	1, 2
Vissen	Kleine modderkruiper	<i>Cobitis taenia</i>	Tabel 2	1, 3
	Bittervoorn	<i>Rhodeus sericeus</i>	Tabel 3, I AMvB	1, 3, 4
Amfibieën	Rugstreeppad	<i>Epidalea calamita</i>	Tabel 3: IV HR	1, 3
	Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Tabel 1	1, 4
	Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>	Tabel 1	1, 4
	Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Tabel 1	1, 4
	Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>	Tabel 1	1, 4
	Bastaardkikker	<i>Rana klepton esculenta</i>	Tabel 1	1, 4

- Tabel 1: algemene soort, licht beschermd;
- Tabel 2: overige soort, middel zwaar beschermd;
- Tabel 3: soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB, zwaar beschermd;
 - I AMvB: bijlage 1 van de Algemene Maatregel van bestuur;
 - IV HR: soorten opgenomen in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn;
- Vogels: vogels die ieder jaar een nieuw nest maken;
- Vogels, categorie 5: nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen;

* Bron: 1 = verspreidingsatlas. 2 = www.telme.nl. 3 = inschatting op basis van het biotoop (m.b.v. Google Maps). 4 = onderzoek bureau waardenburg uit 2007

4.2.2 VELDONDERZOEK

In tabel 5 is weergegeven welke beschermde soorten in het gebied zijn aangetroffen of op basis van biotoopkenmerken worden verwacht. Beschermde soorten die niet in deze tabel zijn opgenomen worden op basis van de ecologische quickscan niet verwacht. Voor soorten die niet in deze tabel zijn opgenomen zijn derhalve geen maatregelen in het kader van de Flora- en faunawet nodig.

Als aanvulling op de tabel is per soortgroep meer informatie gegeven. Hier is voor alle uit de bureaustudie naar voren gekomen soorten behandeld waarom deze soorten worden verwacht of uitgesloten. Voor alle verwachte soorten zijn de gebiedsfuncties en de beschermde elementen volgens de Flora- en faunawet beschreven.

Tabel 5: Aanwezige en verwachte beschermde flora- en faunasoorten in het projectgebied op basis van het veldonderzoek

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Beschermde status Flora- en faunawet	Gebiedsfunctie*	Aangetroffen (A) of verwacht (V)
Vaatplanten	Grote kaardenbol	<i>Dipsacus fullonum</i>	Tabel 1		V
Vogels	Oeverzwaluw	<i>Riparia riparia</i>	Vogels, categorie 5	V,F	V
	Meerkoet	<i>Fulica atra</i>	Vogels	V,F	A
	Gele kwikstaart	<i>Motacilla flava</i>	Vogels	V,F	A
	Diverse soorten met niet jaarrond beschermde nesten	Aves	Vogels	V,F	V
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Tabel 3, IV HR	F	V
	Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	Tabel 3, IV HR	F	V
	Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>	Tabel 3, IV HR	F	V
	Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	Tabel 3, IV HR	F	V
Grondgebonden zoogdieren	Rosse woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>	Tabel 1		V
	Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	Tabel 1		V
	Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	Tabel 1		V
	Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Tabel 1		V
	Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	Tabel 1		V
	Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>	Tabel 1		V
	Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	Tabel 1		V
	Huispitsmuis	<i>Crocodyrus russula</i>	Tabel 1		V
	Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	Tabel 1		V
	Mol	<i>Talpa europaea</i>	Tabel 1		V
	Bunzing	<i>Mustella putorius</i>	Tabel 1		V
	Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Tabel 1		V
	Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Tabel 1		V
	Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Tabel 1		V
Haas	<i>Lepus europeus</i>	Tabel 1		V	
Vissen	Kleine modderkruiper	<i>Cobitis taenia</i>	Tabel 2	V,F,O	A
	Bittervoorn	<i>Rhodeus sericeus</i>	Tabel 3, I AMvB	V,F,O	A
Amfibieën	Rugstreeppad	<i>Epidalea calamita</i>	Tabel 3: IV HR	V,F,O	V
	Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Tabel 1		V
	Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>	Tabel 1		V
	Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Tabel 1		V
	Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>	Tabel 1		A
	Bastaardkikker	<i>Rana klepton esculenta</i>	Tabel 1		A

- Tabel 1: algemene soort, licht beschermd;
- Tabel 2: overige soort, middel zwaar beschermd;
- Tabel 3: soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB, zwaar beschermd;
 - IV HR: soorten opgenomen in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn;
- Vogels: vogels die ieder jaar een nieuw nest maken;
- Vogels, categorie 5: nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen;
- -: geen specifieke bescherming, wel zorgplicht;

- Gebiedsfunctie: V: verblijfplaats (nest), O: overwinteringsgebied, F: foerageergebied. De gebiedsfunctie is alleen weergegeven voor zwaarder beschermde soorten (tabel 2, 3 en vogels).

Vaatplanten

In het projectgebied zijn ten tijde van het locatiebezoek geen zwaarder (Tabel 2 en 3) beschermde plantensoorten aangetroffen. De vegetatie bestaat uit een ruige pioniersbegroeiing van zandachtige bodems, met plantensoorten als Akkerdistel, Speerdistel, Timoteegras, Witte citroenklaver, Zomerfijnstraal en Zwarte mosterd. In de watergangen groeien onder andere Smalle waterpest, Liesgras, Rode waterereprijs en Lisdodde. Op basis van deze gegevens wordt het voorkomen van zwaarder beschermde plantensoorten (Tabel 2 en 3) uitgesloten. Wel wordt Tabel 1 (licht beschermd) soort Grote kaardenbol in het projectgebied verwacht. De oevers zijn niet meer geschikt doordat het gebied is voorbelast, waardoor Dotterbloem kan worden uitgesloten.

Vogels

Voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten uit categorie 5 biedt het projectgebied geschikt biotoop, door de aanwezigheid van stijle zandwanden. Ten tijde van het veldbezoek werd een steile zandwand aangetroffen in het projectgebied, waardoor er de mogelijkheid bestaat dat er zich in het broedseizoen Oeverzwaluwen gaan vestigen in deze zandwanden. De huidige zandwal is matig geschikt doordat deze uit een hard substraat bestaat. De mogelijkheden voor Oeverzwaluwen in het gebied kunnen echter verbeteren wanneer er nieuwe zandwanden ontstaan wanneer er grondwerk wordt uitgevoerd.

Op basis van biotoop worden andere broedende vogels uit categorie 5 uitgesloten. Ook zijn er geen geschikte broedplaatsen voor soorten uit categorie 1 tot en met 4, deze zijn op basis van het biotoop eveneens uitgesloten.

Voor algemene broedvogels welke broeden in ruigte en watergangen biedt het projectgebied geschikt biotoop. Te denken valt hierbij aan Wilde eend, Grasmus, Waterhoen en Patrijs. Ten tijde van het veldbezoek werd een nest van een Meerkoet en een alarmerende Gele kwikstaart waargenomen in het projectgebied.

Vleermuizen

Binnen het projectgebied staan geen gebouwen en of bomen, waardoor verblijfplaatsen van vleermuizen zijn uitgesloten. De naastgelegen begraafplaats biedt voor vleermuizen een geschikt foerageergebied. Daarnaast bevinden zich in de wijde omgeving van het projectgebied meerdere geschikte locaties die kunnen dienen als foerageergebied. Het projectgebied zelf is slechts matig geschikt voor vleermuizen. Er bevinden zich geen bomen, hoge objecten of water in het projectgebied. Het projectgebied wordt waarschijnlijk incidenteel doorkruist door overvliegende vleermuizen, of foeragerende vleermuizen langs de randen. Doordat het projectgebied geen belangrijke functies voor vleermuizen bevat wordt essentieel gebruik door vleermuizen op basis van het veldbezoek uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Voor algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren (Tabel 1-soorten), zoals Bosmuis en Bosspitsmuis is geschikt habitat aanwezig. Voor zwaarder beschermde soorten (Tabel 2 en 3) is geen geschikt habitat aangetroffen binnen het projectgebied.

Vissen

Tijdens de visinventarisatie zijn diverse beschermde soorten vissen aangetroffen, te noemen: Bittervoorn (Tabel 3) en Kleine modderkruiper (Tabel 2). De watergangen in het projectgebied variëren in grootte en hebben allen een goed ontwikkelde vegetatie en modderbodem. Door de variatie in grootte en diepte komt zowel geschikt voortplantingshabitat als geschikt overwinteringshabitat voor in het projectgebied. Daarnaast zijn er verschillende algemene vissoorten aangetroffen. In tabel 6 zijn de aangetroffen soorten weergegeven.

Tabel 6: Aangetroffen vissen in het projectgebied op basis van de visinventarisatie

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Beschermde status Flora- en faunawet
Bittervoorn	<i>Rhodeus amarus</i>	Tabel 3
Kleine modderkruiper	<i>Cobitis taenia</i>	Tabel 2
Ruisvoorn	<i>Scardinius erythrophthalmus</i>	Geen, wel zorgplicht
Blankvoorn	<i>Rutilus rutilus</i>	Geen, wel zorgplicht
Baars	<i>Perca fluviatilis</i>	Geen, wel zorgplicht
Tiendoorlige stekelbaars	<i>Pungitius pungitius</i>	Geen, wel zorgplicht

- Tabel 2: overige soort, middel zwaar beschermd;
- Tabel 3: soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB, zwaar beschermd.

Amfibieën

In het projectgebied is geschikt biotoop aangetroffen voor de Rugstreeppad (Tabel 3). Er bevindt zich geschikt voortplantingsbiotoop in het projectgebied in de vorm van kleine ondiepe plassen. Ook bevindt er zich geschikt overwinteringsbiotoop in het projectgebied in de vorm van grondhopen en afgebrokkelde oevers. De Rugstreeppad komt in de directe omgeving van het projectgebied voor, er zijn waarnemingen bekend uit de omgeving van Hazerswoude, Zoetermeer en Alphen aan de Rijn.

Meerkikker en Bastaardkikker (Tabel 1) zijn aangetroffen ten tijde van de visinventarisatie. Daarnaast worden in de watergangen en grondhopen in het projectgebied algemene, licht beschermde amfibieën als Bruine kikker, Kleine watersalamander en Gewone pad verwacht.

Overige soorten

Tijdens het locatiebezoek zijn geen beschermde kevers, slakken, vlinders, libellen en kreeftachtigen waargenomen. Beschermde soorten binnen deze soortgroepen worden ook niet verwacht aan de hand van het biotoop en verspreiding.

5. TOETSING AAN WETGEVING

In dit hoofdstuk is beschreven wat de wettelijke consequenties zijn die voortvloeien uit de aanwezigheid van gebieden en soorten, zoals beschreven in hoofdstuk 4. Voor meer informatie over de juridische achtergronden wordt verwezen naar bijlage 2.

5.1 BESCHERMDE GEBIEDEN

Het projectgebied ligt niet in een gebied van Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur). Op circa 1,5 kilometer van het projectgebied is een gebied van NNN aanwezig. Gezien de aard van de voorgenomen werkzaamheden en de afstand tot NNN wordt een negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN-gebied uitgesloten. Vervolgstappen met betrekking tot NNN hoeven derhalve niet te worden genomen.

Er zijn door de planontwikkeling geen effecten op belangrijk weidevogelgebied, strategische reservering natuur en/of karakteristieke landschapselementen, daar deze niet in het projectgebied zijn gelegen. Vervolgstappen met betrekking tot deze gebieden hoeven niet te worden genomen.

Omdat De Wilck (2 km) en de Nieuwkoopse Plassen (13 km) zich in de omgeving van het projectgebied bevinden, moet hier gekeken worden of deze gebieden negatieve effecten kunnen ondervinden van de geplande herontwikkeling. De effectenindicatoren voor De Wilck en de Nieuwkoopse plassen & De Haeck zijn toegevoegd in onderhavig rapport en weergegeven in afbeeldingen 3 en 4.

Uit de effectenindicator voor de twee beschermde gebieden uit de Natuurbeschermingswet komen verschillende vogels naar voren als doelsoorten. Het betreft hier de Smient en Kleine zwaan voor de Wilck en de Grote zilverreiger, Kolgans, Krakeend, Purperreiger, Rietzanger, Roerdomp, Smient, Snor, Zwarte stern en Zwartkopmeeuw voor de Nieuwkoopse Plassen & De Haeck. Deze vogelsoorten zijn allen gebonden aan waterrijke gebieden met een goed ontwikkelde riet- en moerasvegetatie.

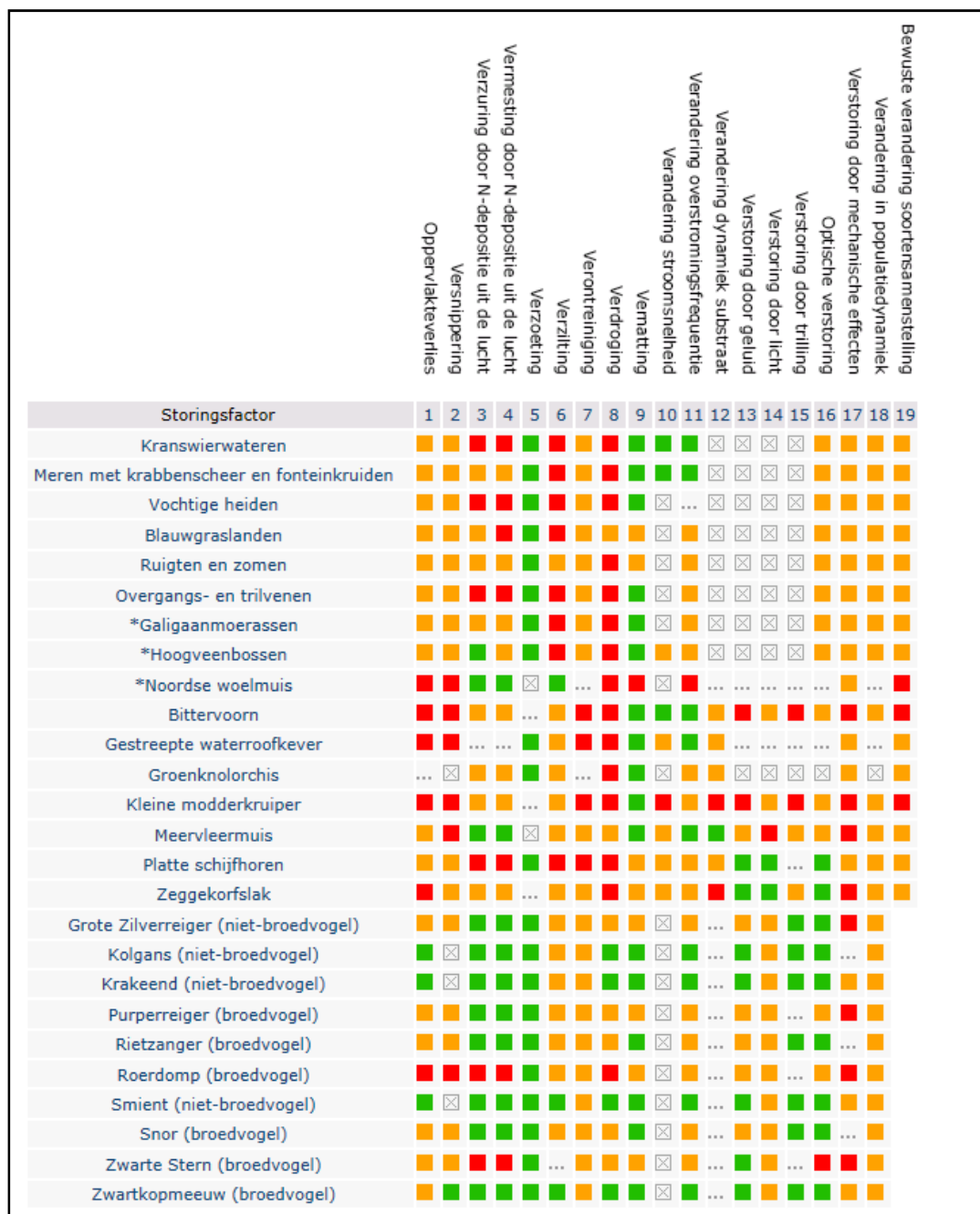
De Roerdomp, Rietzanger en Snor zullen niet buiten de beschermde gebieden foerageren, rusten of broeden doordat deze zijn gebonden aan de uitgestrekte rietvelden in de beschermde gebieden en een zeer kleine maximale foerageerafstand hebben, respectievelijk, 0,4 km, 0 km-gebiedgebonden en 0 km-gebiedsgebonden. Derhalve zullen deze soorten geen negatief effect ondervinden aan de werkzaamheden in het projectgebied.

Grote zilverreiger, Kleine zwaan, Kolgans, Krakeend en Smient gebruiken de beschermde gebieden als rust/ en slaapgebied en foerageren in de omliggende agrarische graslanden. Deze soorten hebben relatief grote foerageercirkels (Smient maximaal 11 km, Kleine zwaan maximaal 12), waardoor de twee beschermde vogelsoorten Kleine zwaan en Smient vanuit de Wilck theoretisch in het projectgebied zouden kunnen foerageren. Doordat het voorbelaste projectgebied reeds enkele jaren braak ligt (en dus voornamelijk bestaat uit een ruige schrale begroeiing), is deze ongeschikt geworden als foerageergebied, daarnaast ligt dit vrij dicht bij de bebouwde kom en derhalve worden deze soorten ook al zou het geschikt biotoop betreffen, hier ter plaatse minder snel verwacht. Derhalve zullen deze soorten geen negatief effect ondervinden aan de werkzaamheden in het projectgebied.

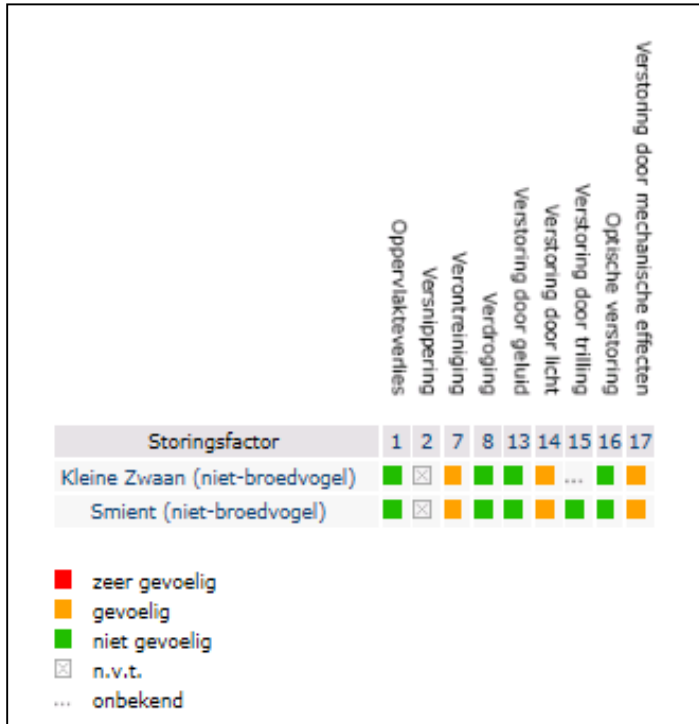
De Purperreiger, Zwarte stern en Zwartkopmeeuw broeden in de Nieuwkoopse Plassen & De Haeck en foerageren voornamelijk in dit gebied. Daarnaast kunnen de Purperreiger (maximale foerageerafstand 20 km) en Zwartkopmeeuw (maximale foerageerafstand 30 km) de omliggende agrarische gebieden gebruiken als foerageergebied. De Zwarte stern heeft een kleine maximale foerageerafstand van 2 km en zal derhalve niet in het projectgebied kunnen foerageren. Voor de Purperreiger en Zwartkopmeeuw geldt dat het projectgebied ongeschikt is doordat het voorbelaste gebied geen geschikt foerageerbiotoop bevat. Derhalve zullen deze soorten geen negatief effect ondervinden aan de werkzaamheden in het projectgebied.

Uit de effectenindicator van de Nieuwkoopse Plassen zijn naast vogels een aantal soorten, alsmede habitatype als doelstellingen aangewezen. Doordat het plangebied zich op 13 km afstand vanaf de Nieuwkoopse plassen bevindt en de werkzaamheden bestaan uit het aanbrengen van een nieuwe woonwijk, zijn de storingsfactoren oppervlakte verlies, versnippering, verzoeting, verzilting, verontreiniging, verdroging, vernatting, verandering van stroomsnelheid, verandering overstromingsfrequentie, verandering dynamiek substraat, verstoring door licht, geluid en trillingen, optische verstoring, verstoring door mechanische effecten, verandering in populatiedynamiek en bewuste verandering van de soortensamenstelling niet aan de orde.

Uit de effectenindicator van het natura 2000 gebied Nieuwkoopse Plassen en De Haeck blijven vermisting en verzuring door stikstof uit de lucht over. Stikstofdepositie kan effect hebben tot op grote afstand. De externe effecten van stikstof van de voorgenomen ontwikkeling van 2 extra woningen zullen verwaarloosbaar zijn, gezien de beperkte toename van verkeer en de afstand van circa 13 km tot dit natura-2000 gebied.

Afbeelding 3: Effectenindicator 'Nieuwkoopse Plassen & De Haeck'

Afbeelding 4: Effectenindicator De Wilck

5.2 FLORA- EN FAUNA

Er worden op basis van bureaustudie en veldinventarisatie diverse beschermde soorten verwacht in het projectgebied.

Vogels

Er zijn geen jaarrond beschermde nesten van categorie 5 soorten aangetroffen. Wel is het gebied geschikt voor Oeverzwaluwen door bestaande steile wanden en mogelijk door de geplande werkzaamheden ontstaande zandwanden in het gebied. Jaarrond beschermde nesten zijn nesten van vogels die hier jaarrond gebruik van maken of jaarlijks terugkeren naar hetzelfde nest. Deze nesten zijn jaarrond beschermd, middels Artikel 11 van de Flora- en faunawet, dus ook als het nest niet in gebruik is om te broeden. Voor jaarrond beschermde nesten uit categorie 5 geldt echter dat als er in de omgeving voldoende alternatief aanwezig is, de nesten een gelijke beschermingsstatus hebben als niet jaarrond beschermde nesten. In dit geval is voor alle aanwezige en te verwachten soorten voldoende alternatief in de omgeving en geldt de bescherming alleen wanneer er een broedgeval aanwezig is.

Voor algemene broedvogels welke broeden in ruigte en watergangen biedt het projectgebied geschikt biotoop. Te denken valt hierbij aan Kievit, Wilde eend, Grasmus, Waterhoen en Patrijs. Ten tijde van het veldbezoek werd een nest van een Meerkoet en een alarmerende Gele kwikstaart aangetroffen. De bescherming van deze nesten is geregeld middels Artikel 11 van de Flora- en faunawet. De periode dat er de meeste kans is op verstoring van niet- jaarrond beschermde nesten ligt in het voorjaar en de zomer. Als er in deze gevoelige periode wordt gewerkt moet rekening worden gehouden met broedvogels en moeten eventueel maatregelen worden uitgevoerd om verstoring te voorkomen.

Vleermuizen

Doordat het projectgebied geen gebouwen of bomen bevat die fungeren als geschikte vaste rust- en verblijfplaats en doordat er voldoende alternatief foerageergebied aanwezig is in de omgeving worden negatieve effecten op essentiële functies van het leefgebied van beschermde vleermuizen uitgesloten. Opgemerkt wordt dat de zorgplicht wel van toepassing is, voor mogelijk aanwezige vleermuizen, voornamelijk die kunnen foerageren langs de randen van het gebied.

Vissen

In de watergangen in het projectgebied zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van twee beschermde vissoorten vastgesteld. Voor de bittervoorn en kleine modderkruiper betekent een vernietiging en/of verstoring van de vaste rust- en verblijfplaats een overtreding van Artikel 11 van de Flora- en faunawet. Het dempen van een watergang met daarin beschermde vissoorten kan zonder aanvullende maatregelen

leiden tot overtreding van Artikel 9 van de Flora- en faunawet, namelijk het doden of verwonden van een beschermde diersoort. Voor de kleine modderkruiper geldt een vrijstelling van de Flora- en faunawet wanneer gewerkt wordt volgens een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode en werkprotocol. Voor de bittervoorn dient een ontheffing te worden aangevraagd bij werkzaamheden in de watergangen.

Amfibieën

De Rugstreepad wordt naar aanleiding van de ecologische quickscan verwacht in het projectgebied. De geplande werkzaamheden zijn van dusdanige aard (dempen van delen van watergangen, uitvoeren van grondwerk) dat indien de Rugstreepad aanwezig is, de artikelen 9 en 11 van de Flora- en faunawet overtreden zullen worden. Om aan te tonen, dan wel uit te sluiten dat de Rugstreepad aanwezig is in het projectgebied dient een soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Indien de Rugstreepad aanwezig is dient een ontheffing te worden aangevraagd voor het verstoren en vernietigen van vaste rust- en verblijfplaatsen van de Rugstreepad.

Tabel 1 soorten en overige soorten

Er worden op basis van bureaustudie en veldinventarisatie geen beschermde slakken, kevers, vlinders, libellen en kreeftachtigen verwacht in het projectgebied. Wel komen van deze soortgroepen niet-beschermde soorten voor. Er worden diverse Tabel 1 soorten (licht beschermde soorten) verwacht binnen de soortgroepen amfibieën, planten (Grote Kaardenbol) en grondgebonden zoogdieren. Middels de vrijstellingsregeling (AMvB art. 75) wordt in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling vrijstelling verleend voor Tabel 1-soorten. Derhalve hoeven voor deze soorten geen aanvullende maatregelen te worden genomen in het kader van de Flora- en faunawet. Opgemerkt wordt dat de zorgplicht voor alle soorten van toepassing is.

6. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Binnen het projectgebied ter plaatse van Hazersveld te Hazerswoude-Dorp is een ecologische quickscan uitgevoerd. In het projectgebied worden 210 woningen in de vorm van rijwoningen en appartementen gerealiseerd waarvoor onder andere watergangen worden gedempt. 52 van de 210 woningen zijn reeds gerealiseerd. Deze werkzaamheden hebben een nadelige invloed op de aanwezige flora en fauna. Er dienen ecologische maatregelen te worden genomen om te werken conform de Flora- en faunawet.

De ecologische quickscan is uitgevoerd in het kader van een partiële herziening. De partiële herziening gaat over een stedenbouwkundige wijziging die er niet voor zorgt dat het totaal aantal geplande woningen toeneemt. Binnen de plangrens van de partiële herziening worden feitelijk maar twee vrijstaande woningen mogelijk gemaakt. De overige wijzigingen betreffen de achtertuinen van vrije kavels (die nu als groen bestemd zijn) en het erf behorende bij het appartementencomplex dat nu de bestemming groen en verkeer heeft. De verkeersaantrekkende werking ten gevolge van de partiële herziening heeft dus alleen betrekking op twee woningen.

In het kader van de NB-wet is de toetsing in dit rapport dan ook gebaseerd op het aanbrengen van 2 woningen, omdat de overige 210 woningen al zijn opgenomen in een vastgesteld bestemmingsplan. In hoeverre er destijds rekening is gehouden met stikstofbeoordelingen in het kader van de NB-wet is bij VanderHelm Milieubeheer B.V. niet nader bekend.

6.1 CONCLUSIES

Op basis van de ecologische quickscan wordt geconcludeerd dat:

De volgende beschermde soorten aanwezig zijn:

- Tabel 1: Bastaardkikker en Meerkikker
- Tabel 2: Kleine modderkruiper
- Tabel 3 AMvB: Bittervoorn
- Vogels: Meerkoet en Gele kwikstaart

De volgende beschermde soorten op basis van het biotoop worden verwacht:

- Tabel 1: Grote kaardenbol, diverse grondgebonden zoogdieren en amfibieën.
- Tabel 3 IV HR: Rugstreeppad, Laatvlieger, Rosse Vleermuis, Gewone Dwergvleermuis en Ruige Dwergvleermuis
- Vogels: Oeverwaluw en algemene broedvogels

De volgende beschermde gebieden aanwezig zijn in en rond het projectgebied:

- Natuurbeschermingswet 1998: De Wilck op circa 2 kilometer afstand en de Nieuwkoopse Plassen en de Haeck op circa 13 km afstand.
- Natuurnetwerk Nederland: Het Spookverlaat op circa 1,5 kilometer afstand.

Rekening dient te worden gehouden met:

- De (mogelijke) aanwezigheid van de hierboven genoemde beschermde soorten;
- De zorgplicht zoals opgenomen in de Flora- en faunawet, die te allen tijde van toepassing is. De zorgplicht is van toepassing op alle soorten.

Geen rekening hoeft te worden gehouden met:

- Vervolgstappen inzake het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voormalige Ecologische hoofdstructuur) zijn niet nodig, aangezien de werkzaamheden geen effect hebben op enig gebied behorend tot de NNN;
- Natuurbeschermingswet, aangezien geen externe effecten op nabijgelegen natura-2000 gebieden worden verwacht.

6.2 AANBEVELINGEN

Naar aanleiding van de ecologische quickscan wordt geadviseerd om:

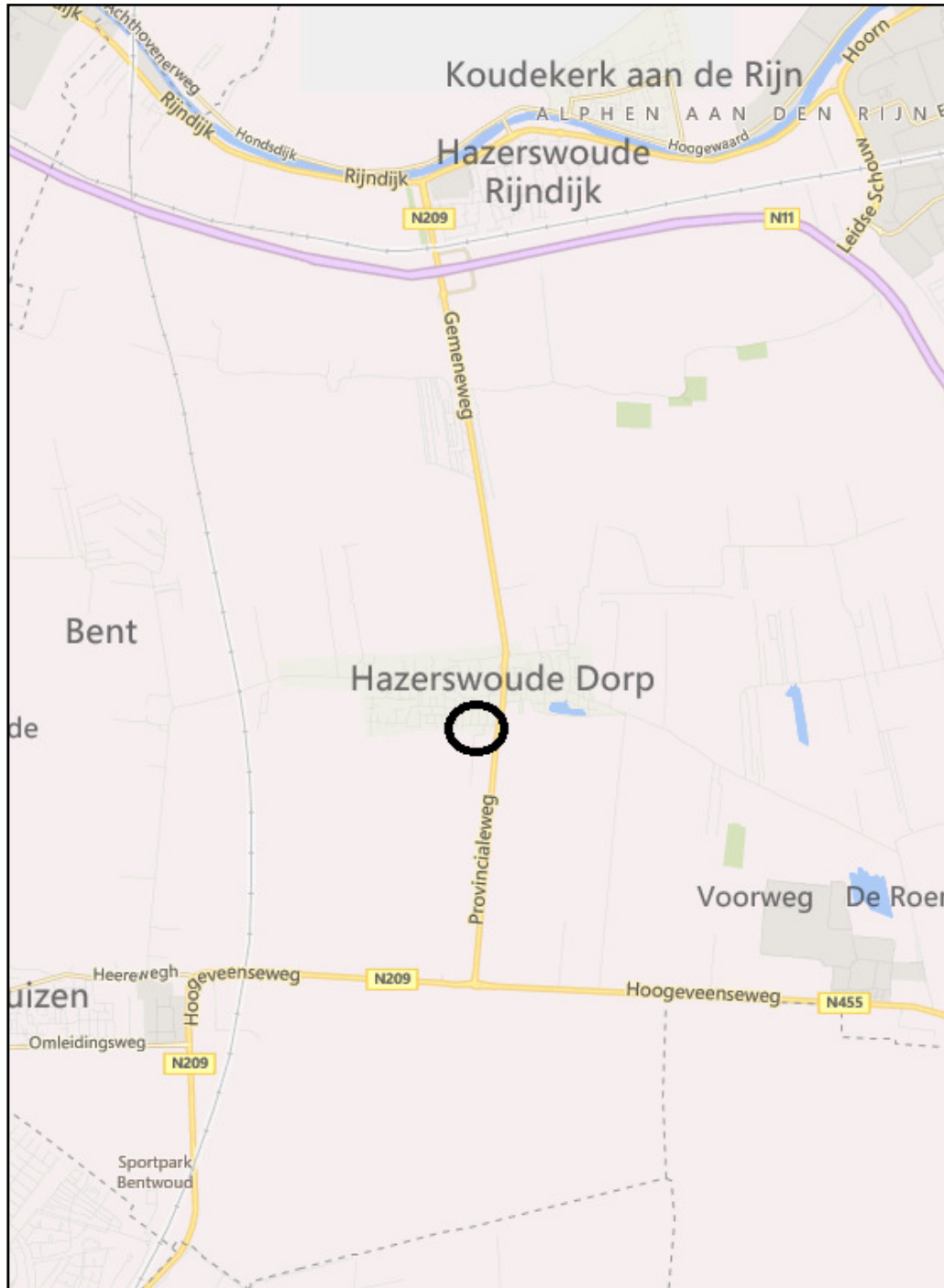
- Soortgericht onderzoek naar het voorkomen van de Rugstreeppad uit te voeren, in de periode maart tot en met juli. Indien de Rugstreeppad aanwezig is dient een ontheffing te worden aangevraagd voor het verstoren en vernietigen van vaste rust- en verblijfplaatsen van de Rugstreeppad.

- Een ontheffing aan te vragen voor de aangetroffen beschermde vissoort Bittervoorn (Tabel 3) bij het werken in de watergangen in het gehele gebied;
- Een ecologisch werkprotocol op te stellen voor de aangetroffen beschermde vissoort Kleine modderkruiper (Tabel 2) bij het werken in de watergangen in het gehele gebied;
- Bij het uitvoeren van de werkzaamheden geen stijle wanden van zand te creëren, zodat het aantrekken van oeverwaluwen wordt voorkomen;
- Licht verstoring op mogelijk aanwezige vleermuizen in de nacht te voorkomen, door onnodige verspreiding van licht te voorkomen naar de randen van het gebied en gebruik te maken van gerichte armaturen;
- Wanneer in het voorjaar of de zomer wordt gewerkt: voor de start van de werkzaamheden het projectgebied en de directe omgeving ('invloedsfeer van de werkzaamheden') te controleren op broedvogels. Indien broedende vogels aanwezig zijn, is het aan de deskundige om te bepalen of met de werkzaamheden kan worden aangevangen;
- Tijdens de werkzaamheden alert te zijn op het voorkomen van (beschermde) dieren op en rond het projectgebied. Bij het voorkomen van (beschermde) dieren, deze de tijd te gunnen om te kunnen vluchten;
- Indien men onverwachts zwaarder (Tabel 2 of 3) beschermde soorten aantreft, altijd het advies van een deskundige te raadplegen;
- Bij twijfel over de aanwezigheid van beschermde soorten de hulp van een deskundige in te roepen.

REFERENTIELIJST

- Beschermde natuurgebieden. <http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/html/atlas.html?atlas=ehs>
- Diepenbeek, A. van (1999). *Veldgids Diersporen. Sporen van gewervelde landdieren*. Uitgeverij KNNV.
- Koning, J. de; Broek, JW van den; Meyere, D. de & Bruens, H. (2009). *Dendrologie van de lage landen*. Uitgeverij KNNV.
- Lange, R., P. Twisk, A. van Winden & A. van Diepenbeek, *Zoogdieren van West-Europa*. 2^e druk 2003 VZZ. Uitgeverij KNNV.
- Lenders, H.J.R., C.C.H. Marijnissen en R.P.W.H. Felix (1993). *Waarnemen en herkennen van Amfibieën en Reptielen in het veld*. 4^e geheel herziene druk. RAVON.
- Meijden, R. van der (2004). *Heukels' Flora van Nederland*. 23^e druk. Uitgeverij Wolters-Noordhoff.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (2005). *Tabellen soorten Flora- en faunawet*.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (1979). *Vogelrichtlijn. 79/409/EEG*.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit Vrijstellingsregeling (2005). AMvB "artikel 75". *Besluit houdende wijzigingen van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en Faunawet en enkele andere wijzigingen*.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (1998). *Natuurbeschermingswet 1998*.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (1992). *Europese Habitat Richtlijn. 92/43/EEG*.
- Nederlandse vereniging voor libellenstudie (2002). *Atlas van de Nederlandse libellen - Nederlandse fauna 4*. KNNV, EIS.
- Nie, H.W. de (1996). *Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen*.
- Provincie Zuid-Holland. Ecologische Hoofdstructuur.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland (2002). *Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998 - 2000 - Nederlandse fauna 5*. KNNV & EIS.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland en Vogelbescherming Nederland (2005). *Rode Lijst van de Nederlandse broedvogels*. Tirion Uitgevers
- Staatsblad, nr. 402 (1998). *Flora- en Faunawet*. Wet van 25 mei 1998, houdende regels ter bescherming van in het wild levende planten- en diersoorten.
- Staatsblad, nr. 501 (2004). *Besluit van 10 september 2004 houdende wijzigingen van een aantal, algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen*.
- Staatscourant nr. 220 (2001). *Bekendmaking lijsten beschermde soorten*.
- Staatscourant nr. 51 (2002). *Regeling aanwijzing dier- en plantensoorten Flora- en faunawet*.
- Stichting Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland (RAVON). www.ravon.nl
- Stichting Zoogdierwerkgroep Zuid-Holland. www.zwgzh.nl
- Van der Vliet et al. Foerageafstanden van 97 beschermde vogelsoorten, 2011
- Waarnemingen van flora en fauna. www.telme.nl
- Zoogdieratlas. www.zoogdieratlas.nl

BIJLAGE 1 REGIONALE SITUATIEKAART PROJECTGEBIED

○ = Projectgebied

BIJLAGE 2 WETTELIJKE EN BESTUURLIJKE KADERS NATUURBESCHERMING

In Nederland loopt de bescherming van natuur via twee sporen. Enerzijds is er bescherming van natuurgebieden. Anderzijds is er de bescherming van soorten flora (planten) en fauna (dieren). In dit hoofdstuk wordt een korte beschrijving gegeven van de vigerende wet- en regelgeving in zake de Natuurbeschermingswet 1998, Natuurnetwerk Nederland (NNN, voormalige Ecologische Hoofdstructuur) en de Flora- en faunawet.

GEBIEDSBESCHERMING

Natuurbeschermingswet 1998

De gebiedsbescherming is geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998 en de Nota Ruimte. Onder deze bescherming vallen de volgende gebiedsoorten: Natura 2000-gebieden (dit zijn gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn), Beschermde Natuurmonumenten en gebieden ter uitvoering van verdragen en andere internationale verplichtingen (zoals wetlands), worden ook beschermd op basis van de Natuurbeschermingswet 1998.

De in dit rapport beschreven toetsing betreft het vaststellen of het projectgebied in of in de omgeving van een beschermd natuurgebied ligt en of er sprake is van een negatief effect op de beschermde natuurwaarden. Zo nee, dan is verder onderzoek niet nodig, zo ja, dan is een aanvullende toetsing nodig waarbij wordt vastgesteld of er sprake is van een negatief effect.

Natuurnetwerk Nederland

Het beschermingsregime voor gebieden die vallen onder Natuurnetwerk Nederland (NNN, voormalige Ecologische Hoofdstructuur) vloeit voort uit het Natuurbeleidsplan uit 1991 en de Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening. Het is in de Nota Ruimte op nationaal niveau en vervolgens door de provincies op provinciaal niveau nader uitgewerkt. Bescherming van deze gebieden is op planologische basis en er wordt van uitgegaan van het "Nee, tenzij"-regime en compensatiebeginsel. Het ruimtelijk beleid voor NNN is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt in de NNN het "nee, tenzij"-regime. Indien een voorgenomen ingreep de "nee, tenzij"-afweging met positief gevolg doorloopt kan de ingreep plaatsvinden, mits de eventuele nadelige gevolgen worden gemitigeerd en resterende schade wordt gecompenseerd. Indien een voorgenomen ingreep niet voldoet aan de voorwaarden uit het "nee, tenzij"-regime dan kan de ingreep niet plaatsvinden.

SOORTENBESCHERMING (FLORA- EN FAUNAWET)

Bescherming van kwetsbare en zeldzame flora en fauna is geregeld in de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet geldt daar waar beschermde soorten voorkomen. Daarbij is het niet van belang of dat specifieke gebied ook wettelijk beschermd wordt. Binnen de Flora- en faunawet geldt een beschermingsregime dat uitgaat van drie klassen (ingedeeld in tabellen) en daarnaast vogels als aparte categorie. Afhankelijk van de status van een soort moet bij de aantasting van exemplaren bij plannen, projecten of activiteiten een ontheffing op de Flora- en faunawet worden aangevraagd. Belangrijk voor de toekenning hiervan is de status, maar ook of de duurzame instandhouding van de populatie wel of niet in het geding is. Bescherming van licht naar zwaar is als volgt:

Tabel 1-soorten

Middels de vrijstellingsregeling (AMvB art. 75) wordt in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling vrijstelling verleend voor Tabel 1-soorten. Derhalve hoeft voor deze soorten geen ontheffing te worden aangevraagd. Echter voor deze soorten blijft de algemene zorgplicht van kracht.

Tabel 2-soorten

Voor de Tabel 2-soorten kan gewerkt worden met een door het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) goedgekeurde gedragscode of met een ontheffing. Indien aanwezige Tabel 2-soorten geen hinder ondervinden of niet in hun voortbestaan bedreigd worden door de werkzaamheden kan zonder een ontheffing gewerkt worden.

Tabel 3-soorten

Voor de Tabel 3-soorten dient in het geval van ruimtelijke ontwikkeling gewerkt te worden onder een ontheffing. Bij werkzaamheden die vallen onder beheer & onderhoud en beheer & gebruik kan ook met een door het Ministerie van EL&I goedgekeurde gedragscode gewerkt worden.

Indien aanwezige Tabel 3 soorten geen hinder ondervinden of niet in hun voortbestaan bedreigd worden door de werkzaamheden kan zonder een ontheffing gewerkt worden.

Indien er maatregelen genomen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen garanderen, is een ontheffing van de Flora- en faunawet niet nodig. Om er zeker van te zijn of de opgestelde mitigerende maatregelen voldoende zijn, kan op basis van de opgestelde mitigerende maatregelen een ontheffing bij het Ministerie van EL&I worden aangevraagd. Indien het Ministerie van EL&I akkoord gaat met de mitigerende maatregelen, wordt de ontheffingsaanvraag positief afgewezen en mogen de werkzaamheden worden uitgevoerd.

Vogels

Voor vogels dienen in het geval van ruimtelijke ontwikkeling mitigerende maatregelen opgesteld te worden die ervoor zorg dragen dat de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen gegarandeerd wordt. Wanneer dit niet mogelijk is kan, indien de volgende belangen aan de orde zijn: bescherming van flora en fauna, veiligheid van het luchtverkeer, volksgezondheid of openbare veiligheid, een ontheffing aangevraagd worden

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is de zorgplicht opgenomen. Onderstaand wordt de zorgplicht weergegeven, zoals is opgenomen in Artikel 2 van de Flora- en faunawet.

- Lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
- Lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden verwacht, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Verboden handelingen

Naast de zorgplicht zijn een aantal verboden handelingen opgenomen. Deze worden hieronder weergegeven.

- Artikel 8: Het plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op een andere manier van de groeiplaats verwijderen van planten.
- Artikel 9: Het doden, verwonden, vangen of bemachtigen van dieren. Het met het oog op bovenstaande doelen opsporen van dieren.
- Artikel 10: Het opzettelijk verontrusten van dieren.
- Artikel 11: Het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen, verstoren van nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren.
- Artikel 13: Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van planten en dieren.

RODE LIJSTEN

Op grond van het Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 augustus 2009 houdende vaststelling van geactualiseerde Rode Lijsten flora en fauna (Minister van LNV, 2004) zijn gevoelige, kwetsbare, bedreigde, ernstige bedreigde en verdwenen dier- en plantensoorten opgenomen in een nationale Rode Lijst. Aan deze soorten moet volgens het besluit bijzondere aandacht worden besteed voor wat betreft de instandhouding. De Rode Lijst geeft de soorten van de lijst dus geen afzonderlijke juridische beschermingsstatus, maar geeft wel aan dat er in het (soorten)beleid rekening gehouden moet worden met de instandhouding van de betreffende soorten. Wanneer er op provinciaal niveau beleid ten aanzien van bepaalde Rode Lijstsoorten is vastgesteld, dan dient dit beleid als afwegingskader in de besluitvorming rond plannen die in gaan tegen dit beleid.

BIJLAGE 3 FOTO'S TER PLAATSE

Foto 1: Geschikte wand voor Oeverwaluw en als overwinteringsgebied voor Rugstreeppad

Foto 2: Watergang met Meerkoet

Foto 3: Aangetroffen Bittervoorn en Riviergrondel

Foto 4: geschikte oever voor Rugstreeppad als voortplanting- en overwinteringsgebied

Foto 5: geschikte oevers als overwinteringsgebied voor Rugstreeppad

Foto 6: Overzicht projectgebied

